

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

NOVEMBER 2017

**AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V1
NASIENRIGLYN**

PUNTE: 80

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 11 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP**ASSESSERINGSRIGLYNE**

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/ motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

TEKS A: HOEKOM SO SELF(IE) MAL?			
VRAAG 1			
[Verwerk en verander uit http://www.sarie.com/lewe-liefdes/hieroor-praat-mense/hoekom-selfie-behep]			
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
1.1	selfie ✓ (met of sonder die aanhalingstekens)	(1)	1
1.2.	Koningin van Selfies ✓	(1)	1
1.3	21 Junie (GEEN JAARTAL NIE) ✓	(1)	1
1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Om hulle deel te maak van die foto ✓ OF • Om dit op sosiale netwerke te plaas ✓ OF • Om aan die wêreld te wys wat hulle doen ✓ OF • Om alles met hulle vriende (via sosiale netwerke) te deel ✓ (Enige TWEE)	(2)	1
1.5	Omdat selfies 'n belangrike rol in die (jong)mense se lewe speel. ✓	(1)	3
1.6	<ul style="list-style-type: none"> • 'n (Moderne / mode) woord wat baie gebruik word. ✓ • 'n Populêre woord. ✓ OF • 'n Populêre woord wat vir 'n kort tydjie baie gebruik word. ✓ OF • 'n Woord wat gebruik word om ander te beïndruk. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	4
1.7	(Einde) 2012 ✓	(1)	1
1.8	Die woord ✓	(1)	1
1.9	... is tot 30% van die foto's wat jongmense (tussen 18 en 34) neem, <i>selfies</i> ... ✓	(1)	1

VRAAG	MEMORANDUM		PUNT	DENK-VLAK
1.10	1.10.1	Pret of narsisme (Die antwoord verdien nie 'n punt nie.)		
	1.10.2	Pret. Hulle hou daarvan om dinge van hulself te deel. ✓✓ OF Hulle hou daarvan om 'n rekord te hou van waar hulle was/doen/eet. ✓✓ OF Hulle bou 'n geskiedenis vir hulleself uit beeld. ✓✓ (Motivering binne perke van die vraag en konteks kan bepunt word.) Narsisme. Die lewe draai net om die jongmens van vandag. ✓✓ OF Die jongmense sien hulleself as die belangrikste in die lewe. ✓✓ (Motivering binne perke van die vraag en konteks kan bepunt word.)	(2)	4
1.11		Dit het die manier verander hoe die mens na die wêreld kyk. ✓ OF Dit leer die mens om na alles met 'n nuwe oog te kyk. ✓ OF Die mens wil als op die internet plaas. ✓	(1)	1
1.12		Almal wys dat hulle 'n perfekte lewe het, ander mense sien jou perfekte lewe en vergelyk hulle lewe met jou. Hulle besef dan dat hulle lewe nie so perfek is nie. ✓✓ OF Die gebruiker wys dat hy/sy 'n perfekte lewe lei, maar hy/sy weet dat dit nie waar is nie / so is nie en dit kan depressie veroorsaak. ✓✓ (Of soortgelyke antwoord binne konteks van paragraaf 10.)	(2)	1
1.13		Om die woord te beklemtoon. ✓ (emfiseer word nie aanvaar nie)	(1)	3
1.14		Buitengewone-visueel/dit wat jy maklik sien. ✓ Buitensporig-visueel/dit wat jy onmiddellik raaksien. ✓ Meer as die gewone/normale fokus op dit wat jy sien. ✓ (Of soortgelyke antwoord)	(1)	3

1.15	Millennials word in 'n digitale wêreld groot. ✓ OF Millennials se fokus is meer op hulleself. ✓ OF Die 'silent generation' weet nie veel van 'n rekenaar / internet / sosiale netwerke af nie. ✓ (Of soortgelyke antwoord binne konteks van die vraag)		(1)	2
1.16	Dit is nog lank nie die einde van <i>selfies</i> nie. ✓✓ OF <i>Selfies</i> sal nog lank by ons wees. ✓✓ OF <i>Selfies</i> het gekom om te bly. ✓✓ (Of soortgelyke antwoord)		(2)	3
1.17	1.17.1	'n Feit ✓	(1)	4
	1.17.2	Hulle het navorsing daarvoor gedoen. ✓✓	(2)	3
1.18	D / mal is om <i>selfies</i> van hulself te neem. ✓		(1)	3
TEKS B: SO VERSKIL NETWERKE SE TARIWE				
[Verwerk uit: www.grafika24.com]				
1.19	Cell C ✓		(1)	1
1.20	Hulle embleem is amper dieselfde. ✓		(1)	3
1.21	1.2.1.1	Nee. (verdien nie 'n punt nie)		
	1.2.1.2	Hulle adverteer een tarief (95c per min) maar hulle vra 'n ander tarief (R1,90 per min). ✓	(1)	3
1.22	<u>Orange Mobile</u> (in Brittanje). ✓		(1)	1
1.23	"rekenings per sekonde en voorafbetaal" ✓		(1)	1
1.24	Die twee tariewe / die geadverteerde tarief en die tarief wat hulle vra, is dieselfde 95c. ✓ (Of soortgelyke antwoord)		(1)	3
TOTAAL AFDELING A:			30	

AFDELING B: OPSOMMING**Nasien van die opsomming**

Die opsomming moet soos volg nagesien word:

- **Puntetoekenning:**
 - 7 punte vir 7 feite (1 punt per feit)
 - 3 punte vir taal
 - Totaal punte: 10
- **Toekenning van taalpunte as leerders nie woordeliks aangehaal het nie:**
 - 1–3 korrekte feite: 1 punt
 - 4–5 korrekte feite: 2 punte
 - 6–7 korrekte feite: 3 punte
- **Toekenning van taalpunte as leerders woordeliks aangehaal het:**
 - 6–7 korrekte aanhalings: geen punte vir taal word toegeken nie
 - 1–5 korrekte aanhalings: 1 punt vir taal word toegeken

LET WEL:

- **Getal woorde:**
 - Nasieners moet die getal woorde verifieer.
 - Geen punte word afgetrek indien die leerder nalaat om die getal woorde wat gebruik is, aan te dui of verkeerd aandui nie.

Indien die maksimum getal woorde (70 woorde) oorskry word, moet die nasiener tot by die laaste volsin na die 70 woorde grens nasien en die res van die opsomming ignoreer.

OPDRAG: Som die SEWE maniere *hoe om minder sout te gebruik*, in jou eie sinne op.

- Die beklemtoonde sinne kan direk aangehaal word.

Direkte aanhaling	Eie woorde
<p>'n Hoë soutinname kan tot hoë bloeddruk lei wat hartprobleme kan veroorsaak. Ongeveer een uit elke drie Suid-Afrikaners ontwikkel hoë bloeddruk. Probeer daarom om minder sout te gebruik.</p> <p>Die liefde vir sout is 'n aangeleerde smaak. As jy gewoonlik 'n opgehoopte teelepel sout gebruik, gebruik eerder 'n plat teelepel. Sny dit na 'n week bietjie af tot jy na 'n tyd op 'n halfteelepel staan.</p> <p>Net soos sout het olie die vermoë om geure uit te bring. Ons het gesonde olies nodig vir die omega 3-vetsure daarin. Gebruik 'n bietjie olyf-, avokado- of canola-olie oor slaai en groente in plaas van sout.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sny sout geleidelik uit / gebruik 'n plat i.p.v. 'n opgehoopte teelepel sout. 2. Gebruik meer olie vir geur.

Direkte aanhaling	Eie woorde
<p>Kies kruie soos byvoorbeeld pietersielie en tiemie wat 'n heerlik souterige smaak aan vleis, groente en soutgeregte gee. Dit is ook ryk aan anti-oksidente.</p> <p>Pakkies skyfies, kitskos soos hoenderstukkies en veral die pakkies sous wat daarmee kom, bevat baie sout. Koop soutvrye happies vir jou gesin soos vrugte vir skool en werk.</p> <p>Die meeste gaar groente is so lekker dat dit nie sout benodig nie. Bak jou groente en kyk hoeveel beter is die natuurlike geure sonder dat jy sout hoef te gebruik.</p> <p>Gekoopte pap het baie sout in. As jy self hawermout, mieliepap of muesli maak, kan jy die sout daarin beheer. Tuisgebakte brood, skons, muffins en beskuit bevat ook minder sout as gekoopte gebak.</p> <p>Nog 'n doeltreffende manier om smake te behou en minder sout te gebruik, is om waterlose potte te gebruik.</p>	<p>3. Gebruik kruie.</p> <p>4. Koop soutvrye happies.</p> <p>5. Bak jou groente in die oond.</p> <p>6. Maak / bak jou kos tuis.</p> <p>7. Gebruik waterlose potte.</p>

(28 woorde)

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL**ASSESSERINGSRIGLYNE**

Spelling:

- Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
- By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
- Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.
- Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meerkeusevrae.

VRAAG 3: ADVERTENSIE**TEKS D**

[<https://www.atkv.org.za/Korporatief/Tydskrifte/Hoezit>]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
3.1	Dit word in 'n ster gesit. ✓ OF Dit word groot gedruk. ✓ OF Daar is 'n uitroep teken aan die einde van die sin. ✓ OF Die woord wen is in 'n ander font geskryf. ✓ OF Wit letters / woorde met 'n swart agtergrond. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	3
3.2	Kinders ✓ OF Voortieners ✓ OF Laerskoolkinders ✓	(1)	3
3.3	Om by die taal van die jongmense te pas. ✓ OF Kinders gebruik die woord baie. ✓ OF Om die aandag van die kinders te kry. ✓ (Of soortgelyke antwoord)	(1)	3
3.4	Dit beklemtoon die uitnodiging. ✓ OF Dit moedig die leser aan om die webwerf te besoek. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	3
3.5	Mense wat weet wat om hul aangaan. ✓ OF Mense wat daarvan hou om meer te leer. ✓ OF Mense wat dinge kan doen. ✓ OF Mense wat op dreef is met dinge. ✓ (Of soortgelyke antwoord)	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
3.6	Daar is (kuber)boelies. ✓ OF Daar is baie pornografie. ✓ OF Jou identiteit kan gesteel word. ✓ OF Pedofiele kan kinders se foto's steel. ✓ OF Jou persoonlike inligting kan gesteel word. ✓ OF Mense kan by jou bank inbreek. ✓ (Of soortgelyke antwoord)	(1)	3
3.7	Is die webwerf 'n veilige omgewing vir jong voortieners? ✓	(1)	1
3.8	Dit wys die verskillende aktiwiteite / afdelings wat aangebied word wat leerders kan gebruik. ✓ (Of soortgelyke antwoord)	(1)	3
3.9	Die Hoezit-webwerf moet deur voortieners besoek word. ✓ (Alles korrek vir 'n punt.)	(1)	3
3.10	Dit lig / beklemtoon die lekkerte van die dinge. ✓ OF Dit maak die leser nuuskierig. ✓ OF Die manipuleer die leser om meer uit te vind / om die webwerf te gebruik. ✓	(1)	1
		[10]	

VRAAG 4:

TEKS E: STROKIESPRENT

<http://alphacomedy.com/gallery/media/andy-capp>

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
4.1	Sy liggaamstaal. ✓ OF Sy gesigsuitdrukking. ✓ OF Hy lyk verbaas. ✓ OF Hy trek sy oë. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	3
4.2	Hy het nog nie klaar gepraat nie. ✓ OF Hy probeer suggereer dat hulle nog nie klaar baklei het nie / dat hulle hul bakleiery na 'n ander plek vat. Hy wonder wat hulle gaan doen. ✓ (Of soortgelyke antwoord)	(1)	3
4.3	Die stofwolk. ✓ OF Die bril wat in die lug is (nie glase nie). ✓ OF Die sterretjies ★. ✓ OF Die woorde <i>oof</i> en <i>ow</i> . ✓ óf Die hande en bene (wat buite die stofwolk is). ✓ OF Die bewegingstrepe (wat om die stofwolk geteken is). ✓	(1)	3

4.4	iets ergs / slegs het met hom gebeur. ✓ OF Hy is ongelukkig / iets pla hom / bekommer hom. ✓ OF Hy is hartseer. ✓ (Of soortgelyke antwoord binne konteks)	(1)	3
4.5	Die woorde is in hoofletters. ✓ OF Daar is twee uitroepetekens (!!) na sy woorde. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	3
4.6	4.6.1 Konnotatief ✓	(1)	4
	4.6.2 Sy hart bloei nie letterlik nie. ✓ OF Dit word figuurlik bedoel. ✓ OF Dit beteken hy is jammer vir hom. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	3
4.7	C / Sy vrou het hom gelos. ✓	(1)	1
4.8	Sy oë. ✓ OF Sy gesigsuitdrukking. ✓ OF Hy kyk stip na Andy. ✓	(1)	3
4.9	Andy sê aan/vir Fred <u>dat sy</u> hart vir <u>hom bloei</u> . ✓ (Alles reg vir 'n punt.)	(1)	3
		[10]	
VRAAG 5: ARTIKEL EN PRENT			
TEKS F			
[http://www.netwerk24.com/Ontspan/Jip/charne-na-oprah-winfrey-skool-20160918]			
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
5.1	Sy behoort dit in haar hart te voel. ✓	(1)	2
5.2	Hierdie geleentheid sal myne wees. ✓	(1)	2
5.3	onsuksesvol ✓	(1)	1
5.4	Primêre ✓	(1)	2
5.5	Sy het nie 'n toets in die eerste ronde geskryf nie. ✓	(1)	1
5.6	meisieskool ✓	(1)	1

5.7	Sy het die kos op die vliegtuig geniet. ✓	(1)	2
5.8	Sy wens net dat die skool nader aan haar huis is sodat sy makliker vir haar familie kan gaan kuier. ✓	(1)	2
5.9	Tweeduisend en sewentien / tweeduisend-en-sewentien / twintig-sewentien ✓	(1)	1
5.10	Charné vertel: “Dit was ✓ die eerste keer dat ek ✓ gevlieg het.” (Alles moet reg wees vir 2 punte. Kandidate verbeur ’n punt as punktuasie foutief is.)	(2)	2
5.11	Sy kon maklik vir haar familie gaan kuier. ✓ OF Sy kon maklik vir haar familie gaan kuier het. ✓	(1)	2
5.12	Gister ✓	(1)	1
5.13	Dood(s)bang, vrekbang, skytbang (obseen) ✓	(1)	1

TEKS G: PRENT

[<http://glorydaysindublin.blogspot.co.za/2010/07/howzit.html>]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
5.14	beste ✓	(1)	1
5.15	tongetjie ✓	(1)	1
5.16	bure ✓	(1)	1
5.17	reuk ✓	(1)	1
5.18	drup ✓	(1)	1
5.19	rook ✓	(1)	1
TOTAAL AFDELING C:		40	
GROOTTOTAAL:		80	